

Archeologisch vooronderzoek Beerse – Brugstraat 10

Bénédicte Cleda, Liesbeth Coremans en Natasja Reyns

Temse
2016

Colofon

Rapporten van het archeologisch onderzoeksbureau All-Archeo bvba 372

Aard onderzoek: Prospectie
Vergunningsnummer:2016/350
Naam aanvrager: Bénédicte Cléda
Naam site: Westerlo – Ter Voort 100-106

Opdrachtgever: RDK, Merksplassesteenweg 18, B-2310 RIJKEVORSEL
Opdrachtnemer: All-Archeo bvba, Laagstraat 12, B-9140 TEMSE
Administratief toezicht: Sofie De Bruyne, agentschap Onroerend Erfgoed,
Anna Bijnsgebouw, Lange Kievitstraat 111-113 bus 53, B-2018 ANTWERPEN

Rapportage: All-Archeo bvba

All-Archeo bvba
Laagstraat 12
B-9140 Temse

info@all-archeo .be
0478 36 57 07
0498 15 84 40

D/2016/12.807/120

© All-Archeo bvba, 2016

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden veeveelvoudigd en /of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever.

All-Archeo bvba aanvaardt geen aansprakelijkheid voor eventuele schade voortvloeiend uit de toepassing van de adviezen of het gebruik van de resultaten van dit onderzoek. De aanbevelingen dienen louter ter advisering van het bevoegde gezag, zijnde het agentschap Onroerend Erfgoed.

Inhoudsopgave

1 INLEIDING.....	5
2 ADMINISTRATIEVE FICHE.....	7
3 PROJECTGEGEVENS EN AFBAKENING ONDERZOEK.....	9
3.1 Afbakening studiegebied.....	9
3.2 Aard bedreiging.....	10
3.3 Onderzoeksopdracht.....	11
4 BESCHRIJVING REFERENTIESITUATIE.....	13
4.1 Landschappelijke context.....	13
4.1.1 Topografie.....	13
4.1.2 Hydrografie.....	14
4.1.3 Bodem.....	15
4.2 Beschrijving gekende waarden.....	17
4.2.1 Historische gegevens.....	17
4.2.2 Archeologische voorkennis.....	21
5 RESULTATEN TERREINONDERZOEK.....	25
5.1 Toegepaste methoden & technieken.....	25
5.2 Bespreking sporen	27
5.2.1 Paalsporen.....	27
5.2.2 Kuilen.....	27
5.2.3 Greppels.....	28
5.2.4 Verstoringen.....	30
5.2.5 Natuurlijke sporen	30
6 WAARDERING, ANALYSE VAN DE GEPLANDE SITUATIE: EFFECTEN, EN ADVIES.....	31
6.1 Antwoord onderzoeksvragen.....	31
6.2 Advies.....	33
7 BIBLIOGRAFIE.....	35
7.1 Publicaties.....	35
7.2 Websites.....	35
8 BIJLAGEN.....	37
8.1 Lijst van afkortingen.....	37
8.2 Archeologische periodes.....	37
8.3 Plannen en tekeningen.....	37
8.4 Harrismatrix.....	37
8.5 Sporenlijst.....	38
8.6 Digitale gegevensdrager.....	39

1 Inleiding

Op het terrein zal RDK nv 17 ééngesinswoningen oprichten. Naar aanleiding van deze plannen werd voorafgaand een prospectie met ingreep in de bodem geadviseerd door het agentschap Onroerend Erfgoed. Het doel van deze prospectie is een archeologische evaluatie van het terrein.

Het terreinwerk werd uitgevoerd op 15 november 2016, onder leiding van Bénédicte Cléda en met medewerking van Liesbeth Coremans. De bedoeling van het onderzoek was om binnen het plangebied archeologisch erfgoed te karteren en het eventueel aanwezige archeologisch erfgoed te lokaliseren, te interpreteren en te waarderen. Op die manier kan advies uitgebracht worden over eventuele vervolgstappen met betrekking tot het archeologisch vrijgeven van het plangebied en het definiëren van eventuele sites die verder onderzocht dienen te worden.

De eindbeslissing over het vrijgeven van de gronden en/of archeologisch vervolgonderzoek ligt bij het agentschap Onroerend Erfgoed.

2 Administratieve fiche

Administratieve gegevens	
<i>Naam van de opdrachtgever</i>	RDK nv
<i>Naam van de uitvoerder</i>	All-Archeo bvba
<i>Naam van de vergunninghouder</i>	Bénédicte Cléda
<i>Beheer en plaats van de geregistreerde data en opgravingsdocumentatie</i>	All-Archeo bvba
<i>Beheer en de plaats van de vondsten en stalen</i>	Niet van toepassing
<i>Projectcode</i>	2016/350
<i>Vindplaatsnaam</i>	Beerse – Brugstraat 10
<i>Locatie met vermelding van provincie, gemeente, deelgemeente, plaats, toponiem en minimaal 4 xy-Lambertcoördinaten</i>	• Provincie: Antwerpen • Gemeente: Beerse • Deelgemeente: Beerse • Plaats: Brugstraat 10 • x/y Lambert 72-coördinaten: – 183422, 223208 – 183486, 223207 – 183504, 223139 – 183443, 223123
<i>Kadasterperceel met vermelding van gemeente, afdeling, sectie, perceelsnummer(s)</i>	Beerse, afdeling 1, sectie C, perce(e)l(en) : 56F, 56H
<i>Kaart van het onderzoeksgebied op basis van de topografische kaart op schaal 1:10000</i>	Zie 4.1.1 Topografie
<i>Begin- en einddatum uitvoering onderzoek</i>	15/11/16
Omschrijving van de onderzoeksopdracht	
<i>Verwijzing naar de bijzondere voorwaarden, die zijn opgenomen in de vergunning</i>	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Beerse, Brugstraat
<i>Omschrijving van de archeologische verwachtingen</i>	Op basis van deze gegevens blijken zich in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied diverse resten uit de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd te bevinden. Het gaat om resten van bewoning, begraving en cultus. De nabijheid van eerdere vondsten wijst op het archeologisch potentieel van het onderzoeksterrein en zijn ruime omgeving.
<i>Wetenschappelijke vraagstelling met betrekking tot het onderzoeksgebied</i>	De bedoeling van het onderzoek is het vaststellen van de eventuele aanwezige archeologische waarden en deze in relatie tot hun context te interpreteren en zo correct mogelijk te waarderen om de gevolgen van de geplande bedreiging te kunnen inschatten. Hieruit moet dan een advies voortvloeien met betrekking tot de volgende stappen. Dit kan het vrijgeven van de terreinen of de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek omvatten. Om een weloverwogen waardering te kunnen voorstellen, is een prospectie met ingreep in de bodem aangewezen.
<i>Doelen en wensen van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die door zijn actie of acties de ingreep van de bodem veroorzaakt of noodzakelijk maakt</i>	Op het terrein worden 17 ééngezinswoningen opgericht, de bestaande bebouwing gesloopt en de aanwezige bomen gekapt. Dit impliceert dat het bestaande bodemarchief grondig verstoord zal

	worden.
<i>Eventuele randvoorwaarden</i>	Niet van toepassing
Eventuele raadpleging van specialisten	
<i>Omschrijving van de inbreng van specialisten als hun advies werd ingewonnen bij substantiële staalname voor specialistisch onderzoek</i>	Niet van toepassing
<i>Omschrijving van de inbreng van specialisten als zij betrokken worden bij de conservatie</i>	Niet van toepassing
<i>Omschrijving van de algemene wetenschappelijke adviezen door personen die buiten het project stonden</i>	Stephan Delaruelle (Erfgoed Noorderkempen)

3 Projectgegevens en afbakening onderzoek

3.1 Afbakening studiegebied

Het projectgebied is gelegen in de provincie Antwerpen, gemeente Beerse (Fig. 1). Het is volgens het gewestplan gelegen in woongebieden (0100).

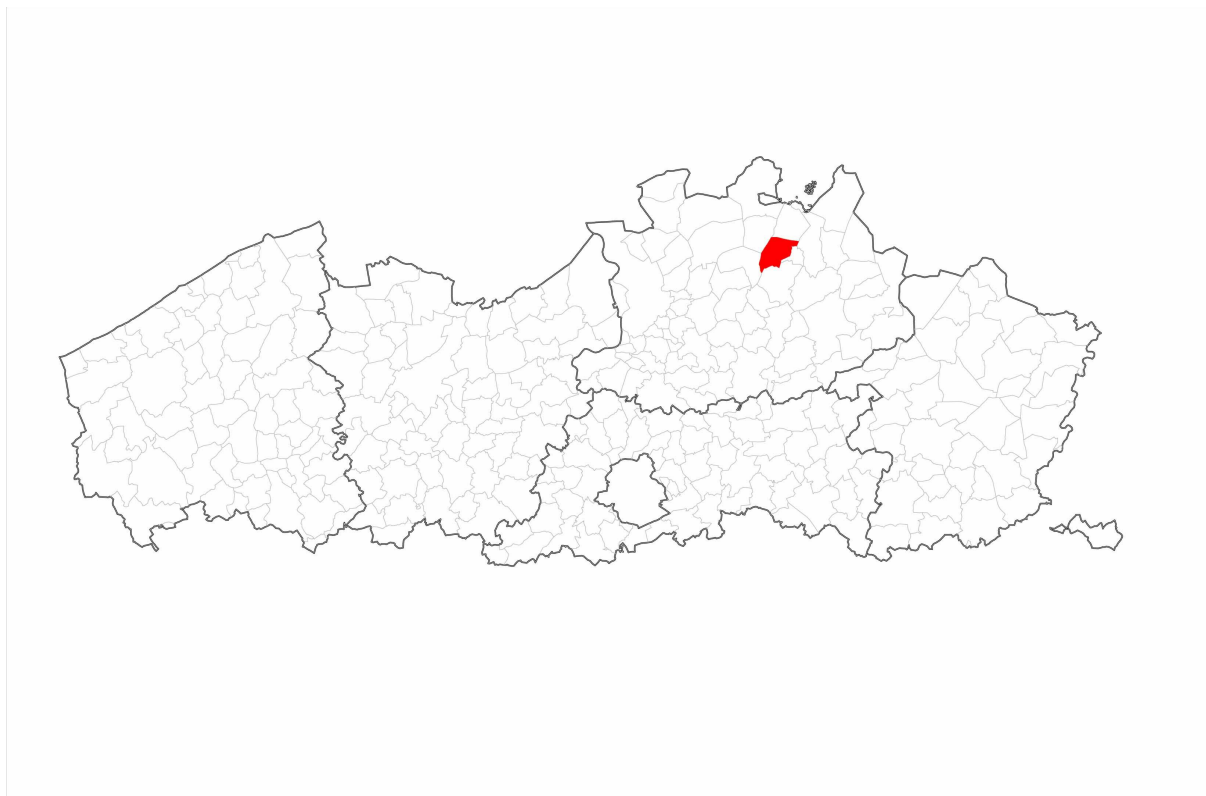

Fig. 1: Situeringplan Beerse

Fig. 2: Kleurenorthofoto (luchtfoto 2015) met een situering van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart>)

Het projectgebied (Fig. 2) is gelegen ten westen van het centrum van Beersel. Ten zuiden, grenzend aan het projectgebied, loopt de Brugstraat. Ten westen loopt de Aanbeeldstraat, ten noorden de Kapelstraat en de Lindenlaan en ten oosten de Melkerijstraat.

3.2 Aard bedreiging

Op het terrein worden 17 ééngesinswoningen opgericht. Dit impliceert dat het bestaande bodemarchief grondig verstoord zal worden (Fig. 3). Daarom wordt voorafgaand aan de geplande werkzaamheden een archeologisch vooronderzoek uitgevoerd, om de aanwezigheid van eventuele relevante archeologische waarden vast te stellen.

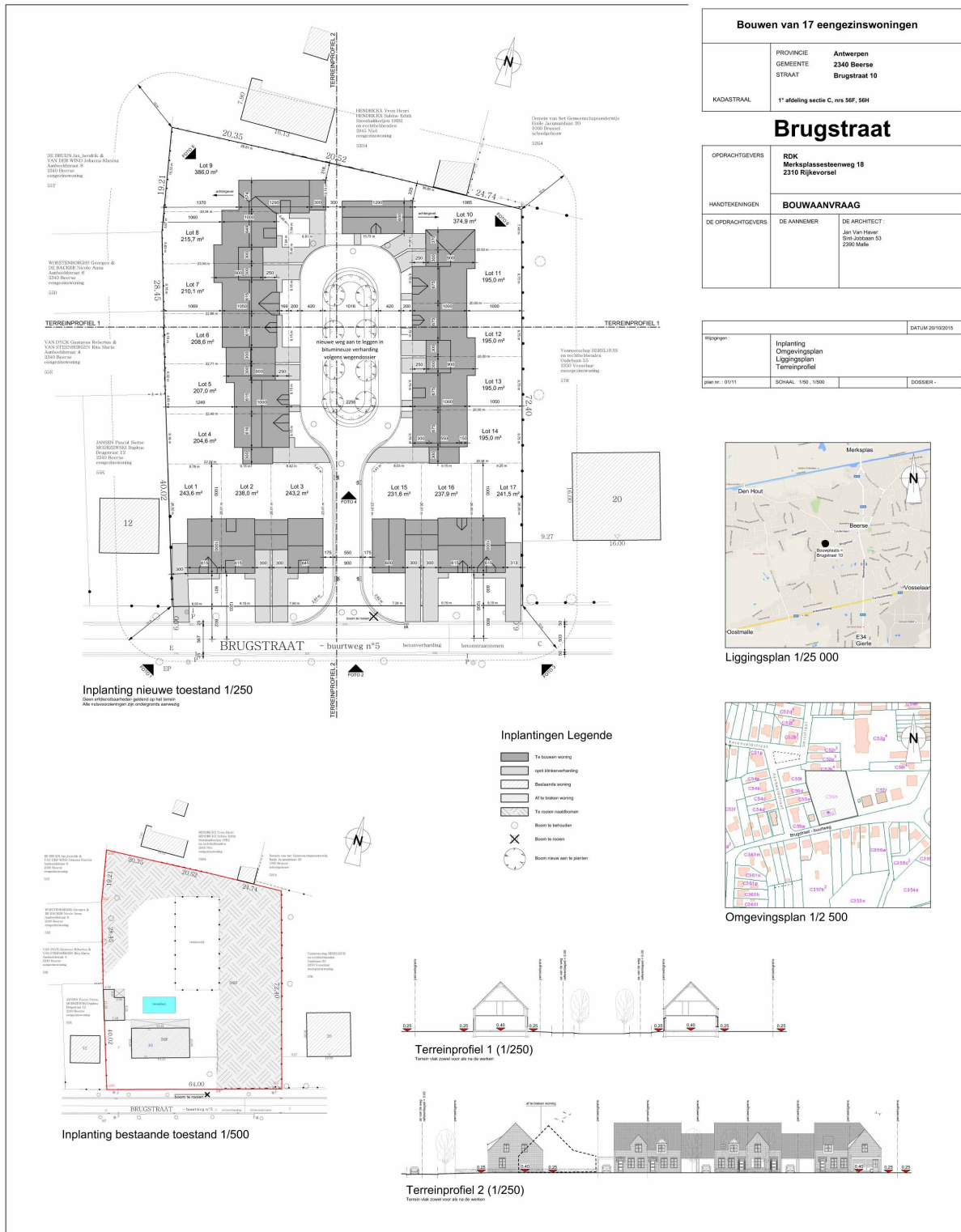

Fig. 3: Ontwerpplan (RDK nr)

3.3 Onderzoeksopdracht

De bedoeling van het onderzoek is het vaststellen van eventuele aanwezige archeologische waarden en deze in relatie tot hun context te interpreteren en zo correct mogelijk te waarderen om de gevolgen van de geplande bedreiging te kunnen inschatten. Hieruit moet dan een advies

voortvloeiën met betrekking tot de volgende stappen. Dit kan het vrijgeven van de terreinen of de noodzaak van een eventueel vervolgonderzoek omvatten. Om een weloverwogen waardering te kunnen voorstellen, is een prospectie met ingreep in de bodem aangewezen.

Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er tekenen van erosie of (andere) verstoringen?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen in verband staan met nabijgelegen archeologische vindplaatsen, of bouwkundig of landschappelijk erfgoed?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Wat zijn mogelijke maatregelen voor behoud *in situ* van waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling?
- Indien waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
- Is er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoek nodig? Zo ja, welke type(s) van stalen kunnen kenniswinst opleveren en in welke hoeveelheid?
- Is de gehanteerde methodiek effectief gebleken en was een optimale evaluatie van het archeologisch bodemarchief mogelijk? Zo nee, welke alternatieve uitvoeringswijzen kunnen tot betere resultaten leiden?

4 Beschrijving referentiesituatie

4.1 Landschappelijke context

Beerse is gelegen in de Kempische laagvlakte. De Kempische laagvlakte is het gebied tussen de Scheldepolders in het westen en het Limburgs plateau in het oosten. De overgang Kempische laagvlakte - Limburgs plateau gebeurt licht abrupt. Het dalend Limburgs plateau sluit namelijk ten noordoosten van Turnhout aan bij het waterscheidingsvlak tussen het Schelde - Netebekken en het Maasbekken. Beide bekkens ontwateren het gebied. Het waterscheidingsvlak is een relatief brede strook die de morfologie van het centrale gedeelte van de Kempische laagvlakte domineert. Het heeft een onregelmatig, maar sterk ontwikkeld microreliëf. De maximale hoogte schommelt er tussen de 30 à 35 m. Het onderzoeksgebied bevindt zich ter hoogte van de microcuesta van de Kempen. De randhelling of het cuestafront bevindt zich even ten zuiden van het onderzoeksgebied. De aanwezige waterlopen, zoals de Laakbeek en de Grote Beek (zie 4.1.2) lopen nagenoeg evenwijdig. Ze ontspringen in het noordnoordoosten en stromen in zuidzuidwestelijke richting.¹

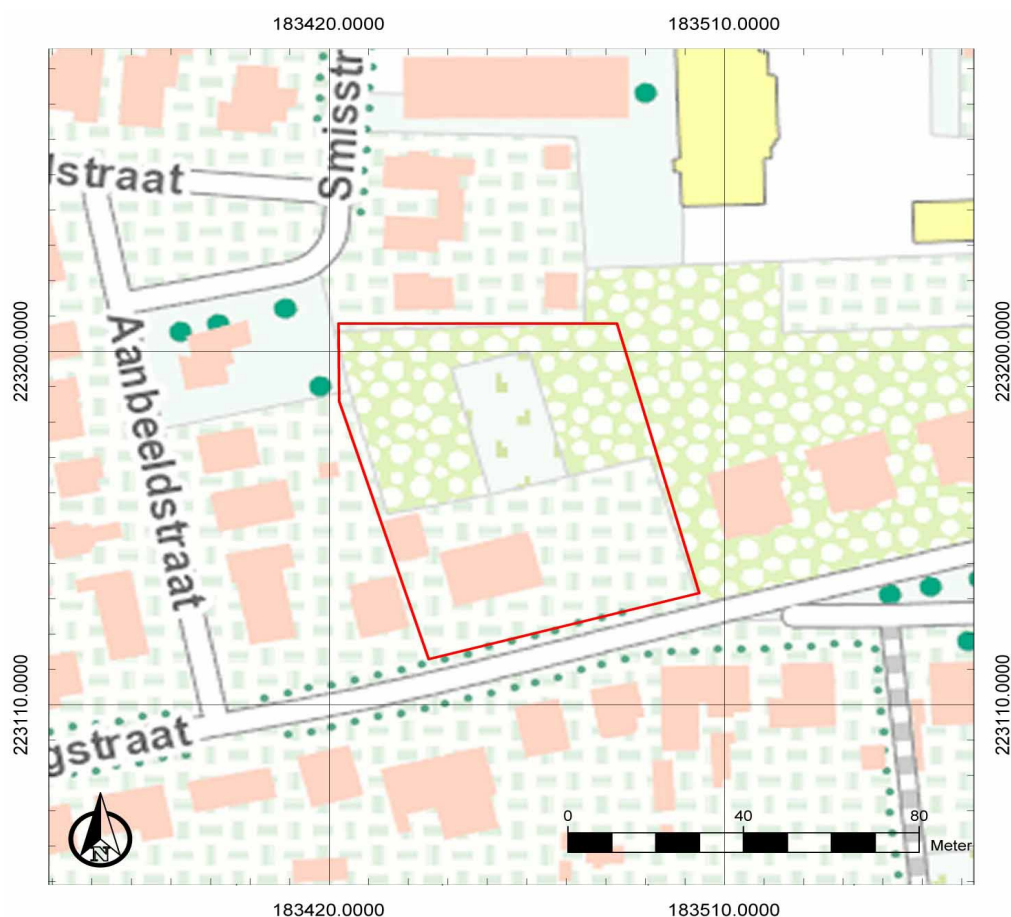

Fig. 4: Topografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be/>)

4.1.1 Topografie

Het onderzoeksgebied ligt op een hoogte van circa 24 m TAW (Fig. 5). Op het terrein zelf zijn hoogteverschillen van ongeveer een halve meter waarneembaar, omdat het terrein in het zuidwesten is opgehoogd. Het terrein maakt deel uit van een vlak tot licht golvend landschap dat

¹ Bogemans 2005, 6

geleidelijk stijgt in noordoostelijke richting.² Het onderzoeksgebied is gelegen op de zacht afhellende zuidelijke flank van een oost-west georiënteerde zandrug (Fig. 6).

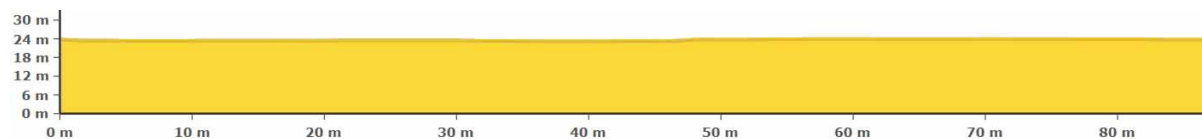

Fig. 5: Hoogteverloop van noord naar zuid op het terrein (<http://www.geopunt.be/>)

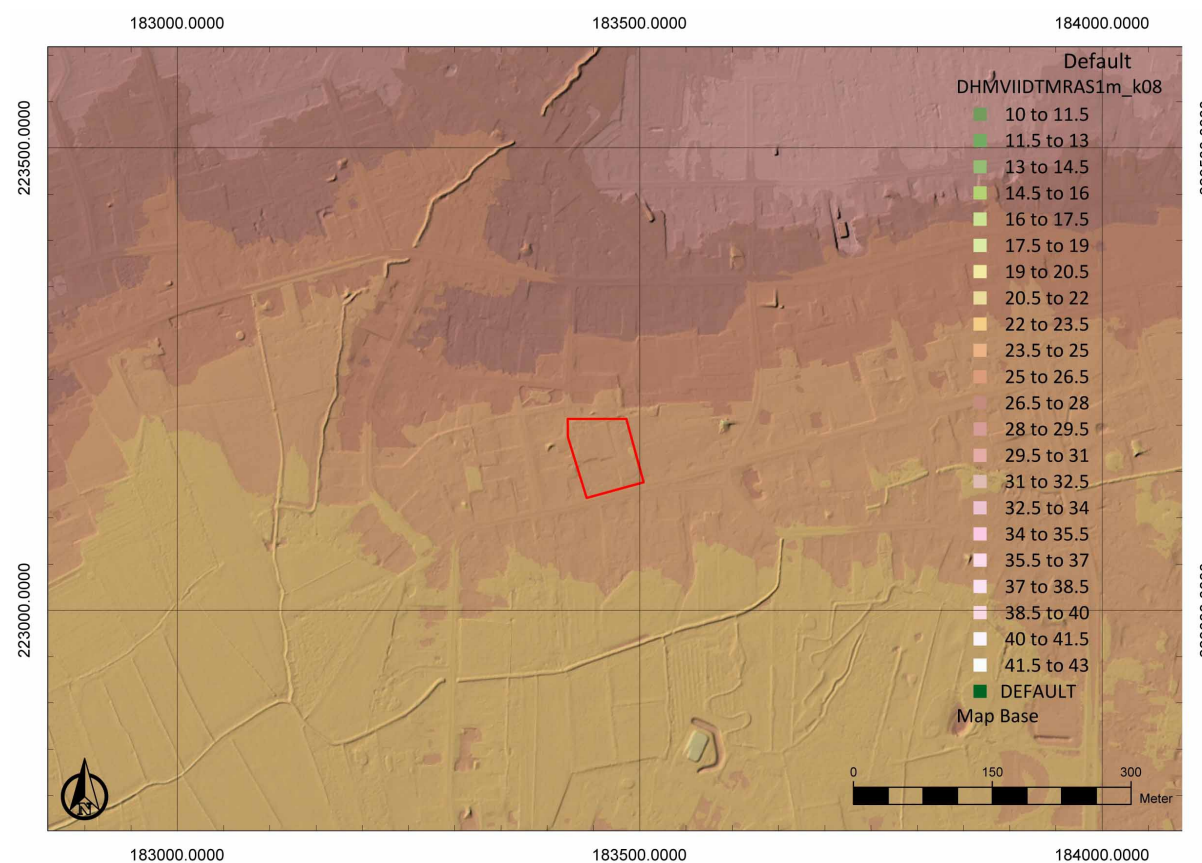

Fig. 6: Digitaal Hoogtemodel Vlaanderen II, DTM 1m, met aanduiding van het onderzoeksgebied (<https://www.dov.vlaanderen.be/>)

4.1.2 Hydrografie

Het gebied is op hydrografisch vlak gelegen binnen het Netebekken, in de subhydrografische zone³ Beneden Aa. Ten noorden en ten noordwesten van het projectgebied stromen de Grote en de Kleine Beek. Ten zuiden stroomt de Laakbeek (Fig. 7).

² Bogemans 2005, 6

³ Subindeling van de bekkens

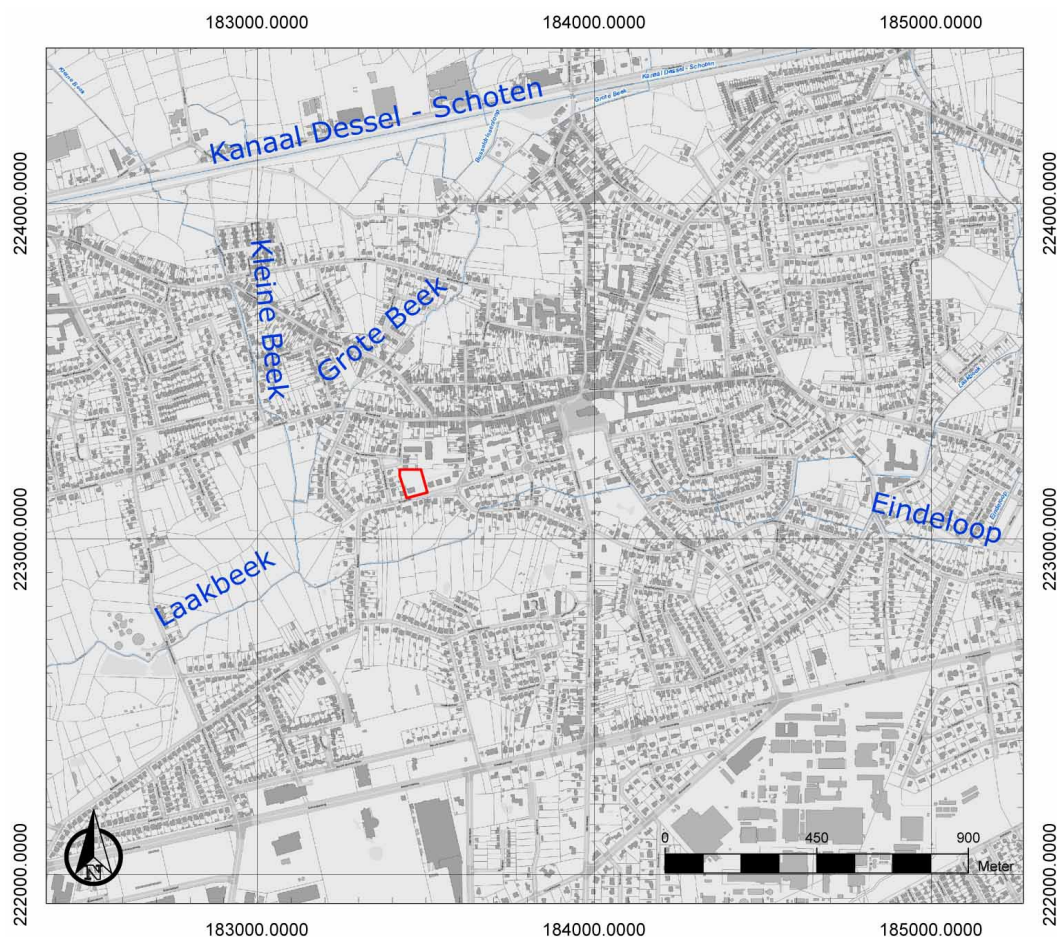

Fig. 7: Hydrografische kaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart/>)

4.1.3 Bodem

Het onderzoeksgebied is gelegen in de Kempen. De geologische ondergrond van het terrein bestaat uit het Lid van Malle (Li), dat gekenmerkt wordt door olijfgrijs tot bruin fijn zand, dat kleihoudend, kwartshoudend en glimmerhoudend is, weinig glauconiethoudend is en veel houtfragmenten bevat.⁴

In het projectgebied wordt de bodem voornamelijk aangegeven als een natte zandbodem met dikke antropogene humus A horizont (Zem). Deze bodem lokaliseert zich binnen en net buiten het projectgebied. In het oosten van het projectgebied komen sterk vergraven gronden voor (OT). In het uiterste zuiden komt een matig natte zandbodem met dikke antropogene humus A horizont voor (Zdm). Deze strekt zich verder uit ten oosten en ten zuiden van het plangebied. Ten noorden, bijna aansluitend aan het projectgebied, treft men een matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A horizont (Zcm) aan (Fig. 8).

⁴ <http://www.geopunt.be/>

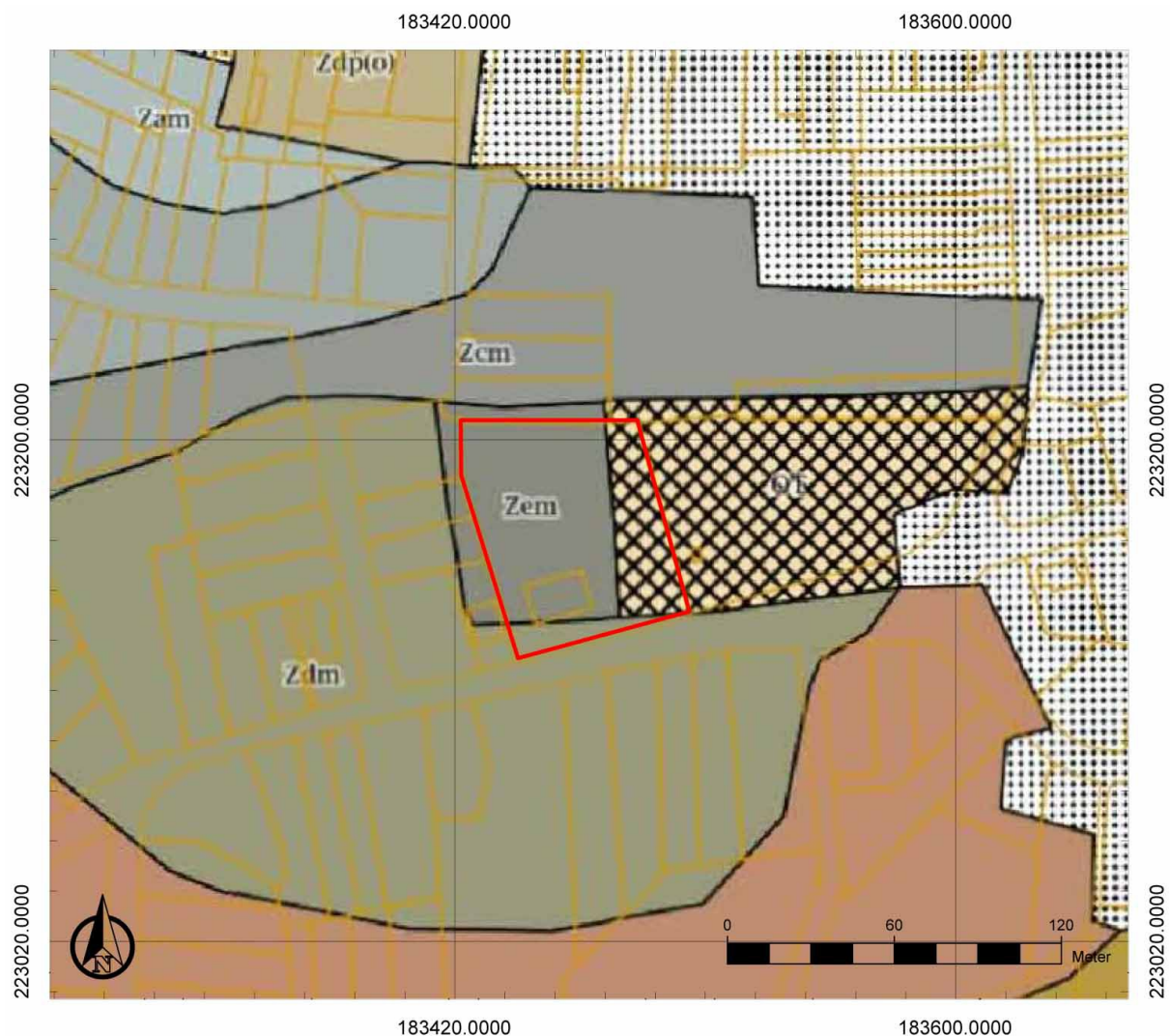

Fig. 8: Bodemkaart met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart/>)

De aanwezigheid van een dikke antropogene humus A horizont wijst mogelijk op een goed bewaard bodemarchief. De antropogene horizont is waarschijnlijk een plaggenbodem, het restant van een systeem van bemesting waarbij mest uit de potstal vermengd met plaggen op de akkers werd gebracht. De algemene toepassing van plaggenbemesting in de Antwerpse Kempen is te situeren vanaf het begin van de 13de eeuw en werd toegepast tot aan de industrialisering van de landbouw. De meeste plaggenbodems lijken pas vanaf de 14de of 15de eeuw gevormd te zijn. Plaggenbodems kunnen relatief dik zijn en bijgevolg een conserverende werking hebben voor het onderliggende bodemarchief, dat bij ondiepe ingrepen en landbouwvoering niet meer geraakt wordt.⁵

De terreingegevens bevestigen de gegevens van de bodemkaart grotendeels. Binnen heel het terrein blijkt een vochtige zandbodem aanwezig. In het uiterste zuiden was de bodem iets droger. De bodem in het zuidwesten was afgegraven en opgehoogd (Fig. 14). Op de rest van het terrein werd een goed bewaarde bodemopbouw vastgesteld.

De bodemopbouw die vastgesteld werd, bestaat uit een aangebracht akkerdek. Daaronder bevindt zich een zeer humusrijk, in oorsprong natte, Ab horizont. Dit is een begraven bodem, vandaar dat het akkerdek waarschijnlijk aangebracht is. De Ab horizont wordt gevolgd door een

⁵ Bastiaens 1994, 83-86; van Doesburg *et al.* 2007, 150

zeer zwak ontwikkelde Bh horizont. Deze manifesteert zich door de inspoeling en neerslag van humuszuren langs wortelkanaaltjes, die afkomstig zijn uit de bovenliggende Ab horizont.

Fig. 9: WP4 PR6

In het zuiden vertoonde de moederbodem sterk zandige eigenschappen (C-horizont). In het zuidwesten van het terrein was er tussen het plaggendek en de zandige opduiking een sterk kleiige groengele laag aanwezig (C1-horizont).

Het archeologisch niveau bevindt zich op een diepte tussen 49 cm en 1,41 m onder het maaiveld, op een hoogte tussen 22,13 m en 23,31 m TAW.

4.2 Beschrijving gekende waarden

4.2.1 Historische gegevens

De naam Beerse is mogelijk afgeleid van "bar", woest, weinig begroeid en stoelt wellicht op de onvruchtbare zand- en leembodem. Een tweede mogelijkheid is een verwijzing naar de Laak, waarbij onder "beer" een moerassige beek wordt verstaan.⁶

De geschiedenis van Beerse en Vosselaar verliep in grote mate parallel. Beide vormden één heerlijkheid, deel van het Land van Turnhout, toen dit in 1347 als bruidsschat aan Maria van Brabant in pand werd gegeven. Na haar dood in 1399 werd het Land van Turnhout terug Brabants bezit, maar tot aan het einde van het ancien régime bleef het, weliswaar onder wisselende heren, apart bestuurd. Tweemaal werden Beerse en Vosselaar van het Land van Turnhout afgescheiden, namelijk van 1559 tot 1612 toen ze verpand werden aan de familie Van Renesse, heren van Elderen, Oostmalle, enz. en van 1626 tot 1648 aan Jan Proost, heer van Wechelderzande, Lille, Gierle en Vlimmeren. Na de Vrede van Munster kwam de heerlijkheid terug onder het Land van Turnhout. De gemeenschappelijke schepensbank, voor het eerst vermeld in 1386, ging in beroep bij de hoofdrechtbank van Zandhoven. Pas in 1805 werden beide gemeenten bestuurlijk gescheiden.⁷

⁶ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Beerse, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120751> (geraadpleegd op 27 oktober 2016).

⁷ Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Beerse, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120751> (geraadpleegd op 27 oktober 2016).

In 1187 schonk bisschop Rogerus van Kamerijk de inkomsten van de kerken van Beerse en Vosselaar aan de Sint-Wivina-abdij van Groot-Bijgaarden. In 1426 werden echter de rechten afgekocht door de norbertijnen van de Antwerpse Sint-Michielsabdij, die hier sedert 1311 een zeer uitgestrekte heide zogenaamd "de Vroente" later omgedoopt in Abtsheide bezaten, weggeschonken uit het bezit van hertog Jan II. Vanaf 1559 ressorteerden Beerse en Vosselaar onder het bisdom Antwerpen, sedert 1802 onder Mechelen en vanaf 1962 terug onder Antwerpen.⁸

Het Kanaal van Dessel over Turnhout naar Schoten dat hoger reeds vermeld werd, werd gegraven in 1864-1874.⁹ Tijdens de Eerste Wereldoorlog legden de Duitsers rond Antwerpen en van daaruit langs het kanaal naar Turnhout de zogenaamde Antwerpen-Turnhoutstelling aan. Er werden loopgraven aangelegd, prikkeldraadversperringen geplaatst en bunkers gebouwd.¹⁰ Bij de inval van de Duitsers tijdens de Tweede Wereldoorlog werden de bruggen over het kanaal opgeblazen en verschansten de Belgische troepen zich achter het kanaal. Na hevige gevechten - o.a. in Arendonk en Retie - konden de Duitse troepen het kanaal oversteken. Ook aan het einde van de Tweede Wereldoorlog werd er weer hevig gevochten langs het kanaal. Eind september 1944 arriveerden Britse en Canadese geallieerden aan de vaart, waarachter de Duitse bezetter zich had teruggetrokken.¹¹

Op de kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden, opgemaakt op initiatief van graaf de Ferraris (1771-1778), kan gezien worden dat het westen van het terrein in gebruik was als akkerland en het oosten als grasland (Fig. 10). Er is geen bebouwing te zien binnen het onderzoeksgebied. De Brugstraat ten zuiden van het terrein, de Lindenlaan in het noorden en de Melkerijstraat in het oosten zijn reeds te herkennen. Ten noordoosten bevindt zich de molen van Beerse. De molen zou oorspronkelijk dateren uit de 17de eeuw en heropgericht zijn in 1707. Hij raakte definitief buiten gebruik in 1853.¹² Op de Atlas der Buurtwegen (1841) is evenmin bebouwing te zien binnen het projectgebied (Fig. 11).

8 Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Beerse, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/120751> (geraadpleegd op 27 oktober 2016).

9 Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Kanaal van Dessel naar Schoten, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/102191> (geraadpleegd op 20 november 2016).

10 <http://www.forumeerstewereldoorlog.nl/viewtopic.php?t=28352>

11 <http://vaartverjaart.be/geschiedenis>

12 Agentschap Onroerend Erfgoed 2016: Molenstraat, Inventaris Onroerend Erfgoed [online], <https://id.erfgoed.net/erfgoedobjecten/101414> (geraadpleegd op 27 oktober 2016). <http://www.molenechos.org/verdwenen/molen.php?AdvSearch=5540>

Fig. 10: Kabinetskaart van de Oostenrijkse Nederlanden met een situering van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart>)

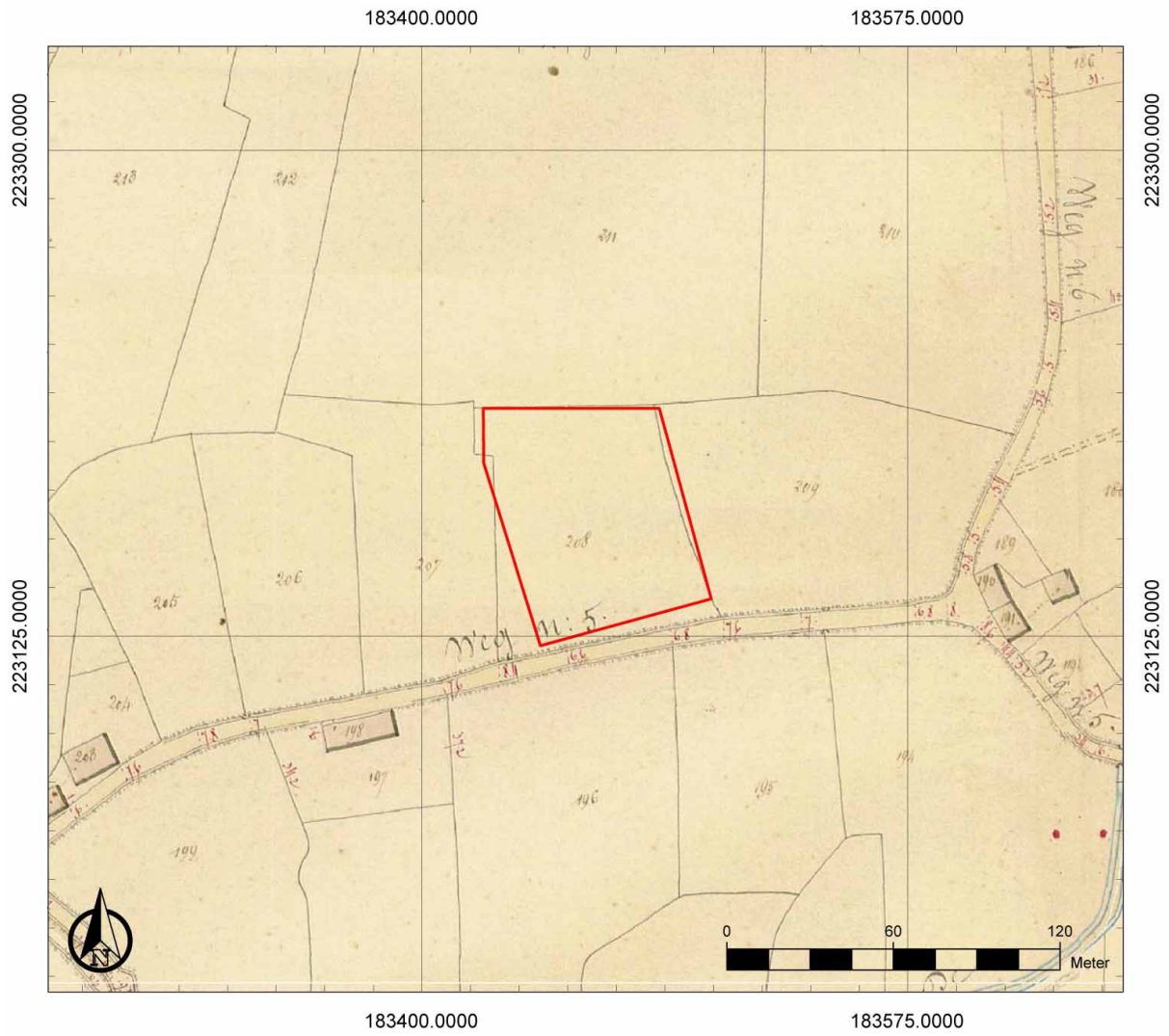

Fig. 11: Atlas der Buurtwegen met een situering van het onderzoeksgebied (<http://www.geopunt.be/kaart>)

4.2.2 Archeologische voorkennis

De Centrale Archeologische Inventaris (CAI)¹³ vermeldt een aantal locaties in de omgeving van het plangebied waar archeologische resten waargenomen zijn (Fig. 12):

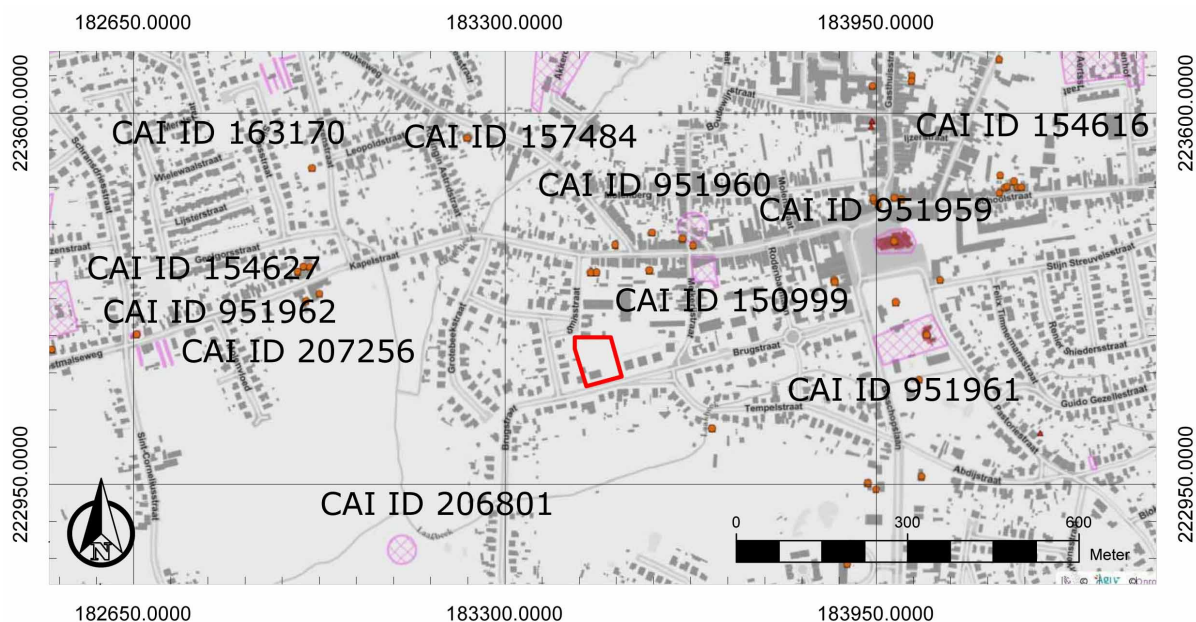

Fig. 12: Overzichtskartaal CAI met aanduiding van het onderzoeksgebied (<http://geo.onroerenderfgoed.be/>)

Ten noorden:

- CAI 157484: Op de site Beekackers, Verkeveling Akkerbeek (Fig. 13), circa 400 m ten noorden van het onderzoeksgebied en aan de overzijde van de Grote Beek werden nederzettingssporen uit de late bronstijd tot vroege ijzertijd aangetroffen. Het gaat om vier huisplattegronden (woonstalhuis), verschillende bijgebouwen en een waterput. Een depot met twee intacte bronzen kokerbijlen en fragmenten van holle ringen, ter plaatse gebroken, werd gevonden in een paalspoor van een achtpalig bijgebouw. Er werd in een kuil vlakbij een ander bijgebouw nog een fragment van een bronzen bijl gevonden.¹⁴

Ten noordoosten:

- CAI 951960: De Molen van Beerse (zie ook 4.2.1) gaat zeker terug tot in de 17de eeuw.¹⁵
- CAI 150999: De site Lindenlaan I leverde sporen op uit de Romeinse tijd. Een mogelijk 1ste-eeuwse waterput wordt oversneden door een waterkuil uit de 2de of het begin van de 3de eeuw.¹⁶
- CAI 951959: De Sint-Lambertuskerk gaat terug tot de volle middeleeuwen. De oude toren is bewaard gebleven in de nieuwe kerk.¹⁷

¹³ De Centrale Archeologische Inventaris is een inventaris van tot nog toe gekende archeologische vindplaatsen. Vanwege het specifieke karakter van het archeologisch erfgoed dat voor ons verborgen zit in de ondergrond, is het onmogelijk om op basis van de Centrale Archeologische Inventaris met zekerheid uitspraken te doen over de aan- of aanwezigheid van archeologische sporen. De aan- of afwezigheid van archeologische sporen dient met verder archeologisch onderzoek vastgesteld te worden.

¹⁴ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 157484, Beekackers (Verkeveling Akkerbeek) (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

¹⁵ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 951960, Molen van Beerse (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

¹⁶ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 150999, Lindenlaan I (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

¹⁷ Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 951959, St.-Lambertuskerk (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

- CAI 154616: Op de site Krommenhof werd een grafveld uit de midden-bronstijd aangetroffen, dat ingericht werd rond een grafmonument uit het laat-neolithicum.¹⁸

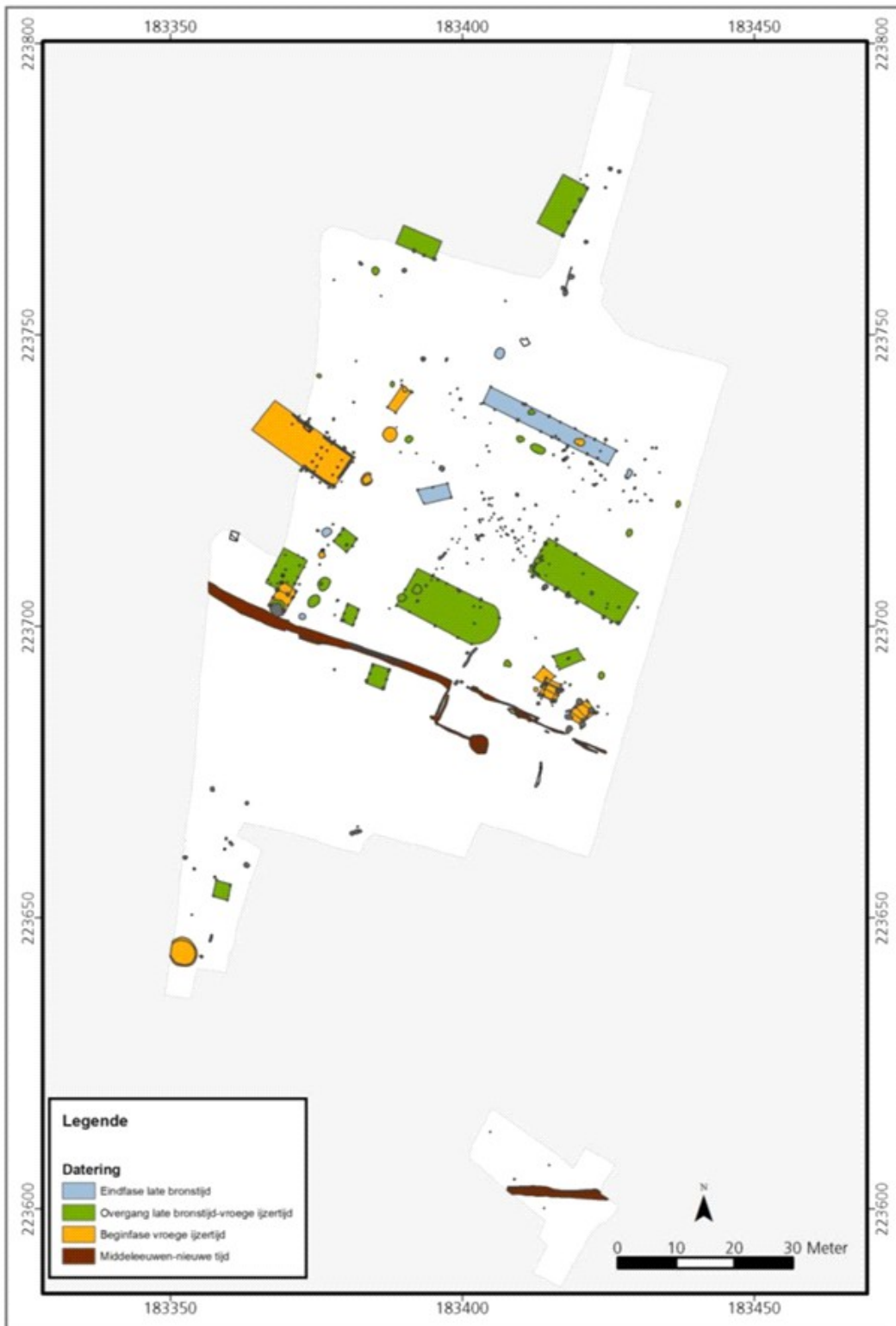

Fig. 13: Overzicht van sporen en structuren op de site Beekackers (Scheltjens et al. 2013, 22, fig. 5.1)

18 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 154616, Krommenhof (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

Ten oosten:

- CAI 951961: De pastorie van Sint-Lambertus gaat terug tot de late middeleeuwen en werd herbouwd op dezelfde plaats.¹⁹

Ten noordwesten:

- CAI 163170: Ter hoogte van de Sijjesstraat, Beerse-Busselen, werden vondsten aangetroffen uit de ijzertijd.²⁰

Ten westen:

- CAI 207256: Ter hoogte van de Kapelstraat werden bewoningssporen uit de late middeleeuwen en waterputten uit de nieuwe tijd aangetroffen.²¹
- CAI 951962: De Sint-Corneliuskapel dateert uit de late middeleeuwen en werd meermaals hersteld en herbouwd.²²
- CAI 154627: Op de vindplaats Mezenstraat I werden sporen van begraving uit de midden-bronstijd gevonden. Het gaat om een langwerpige, ovaal grafmonument met greppel en daaromheen een drievoudige palenkrans. Binnen dit grafmonument was er een centrale begraving, namelijk crematiegraf met urne. Verder werd er een tweede graf gevonden. Er kwamen ook bewoningssporen uit de vroege middeleeuwen aan het licht, met name een geïsoleerde boerderij waarbij het erf bestond uit een driebeukige boerderij, een éénbeukige schuur, enkele vierpalige bijgebouwtjes en een waterput. Verder werd er een bootvormige gebouwplattegrond uit de volle middeleeuwen aangetroffen.²³

Ten zuidwesten:

- CAI 206801: De vindplaats de Laakstraat - de Hemelrijkstraat leverde een Venetiaanse Grosso (zilvermunt) uit de late middeleeuwen (2de helft 13de eeuw) op.²⁴

Op basis van deze gegevens blijken zich in de ruime omgeving van het onderzoeksgebied diverse resten uit de metaaltijden, de Romeinse tijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd te bevinden. Het gaat om resten van bewoning, begraving en cultus. De nabijheid van eerdere vondsten wijst op het archeologisch potentieel van het onderzoeksterrein en zijn ruime omgeving.

19 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 951961, Pastorie van St.-Lambertus (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

20 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 163170, Sijjesstraat (Beerse-Busselen) (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

21 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 207256, Kapelstraat (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

22 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 951962, St.-Corneliuskapel (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

23 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 951962, Mezenstraat I (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

24 Centrale Archeologische Inventaris, CAI ID 206801, Laakstraat-Hemelrijkstraat (geraadpleegd op 27 oktober 2016)

5 Resultaten terreinonderzoek

5.1 Toegepaste methoden & technieken

De totale af te graven oppervlakte bedroeg minstens 12,5 % van het te prospecteren terrein, respectievelijk 10 % door middel van proefsleuven en 2,5 % door middel van kijkvensters en/of dwarsleuven. De bovengrond werd verwijderd tot op het archeologisch leesbare niveau, bepaald door de leidinggevende archeoloog. Bomen werden gekapt tot op het maaiveld, zonder ze te ontstronken.

Tijdens het onderzoek werd de methode van continue sleuven gebruikt:

- parallelle proefsleuven ononderbroken over het volledige oppervlak van de betrokken percelen;
- de afstand tussen de proefsleuven bedroeg niet meer dan 15m (van middenpunt tot middenpunt);
- de proefsleuven waren 2,5 meter breed.

Alle sporen, werkputten en minstens één representatief bodemprofiel per werkput werden fotografisch vastgelegd. De profielen werden zo gekozen dat een overzicht verkregen werd van de bodemopbouw van het volledige onderzoeksgebied. Daarnaast werden alle hoofdmeetpunten, proefsleuven, vlakken, profielen, sporen en aanlegvondsten topografisch ingemeten.

Het projectgebied omvat een oppervlakte van circa 0,52 ha (5172,75 m²). Het onderzoek geeft volgende getallen als resultaat:

- Onderzoekbare zone: 5172,75 m²
 - Te onderzoeken zone door middel van proefsleuven = 10 % of 517 m²
 - Te onderzoeken zone door middel van kijkvensters en dwarsleuven = 2,5 % of 129 m²
- Onderzochte oppervlakte: 578 m² = 11,17% van de onderzoekbare zone
 - Aantal aangelegde werkputten: 4 = 578 m²

Na overleg met Erfgoed Noorderkempen werd besloten om geen kijkvensters aan te leggen, omdat deze geen extra informatie zouden opleveren.

Archeologisch vooronderzoek Beerse - Brugstraat 10 (2016/350)

Plan 1 Situering

Hoogte maatveld in m TAW
 Hoogte spoor in m TAW
 Vondsten (V) en staalnames (St)

Werkputcontour

Structuur

Nieuwe/nieuwste tijd
 Middeleeuwen/nieuwe tijd
 Middeleeuwen
 Romeinse tijd
 Metaaltijden
 Steentijd
 Onbepaalde datering

Verstoring

Natuurlijk spoor

Niet onderzoekbare zone

Advies: opgraving

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
 1. Het aan deze tijd grenzende waarschijnlijkheid gestateerd kunnen worden.
 2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
 3. Sporen waarvan een vermoeden bestaat dat ze gestateerd kunnen worden, maar waarbij het merendeel van de indicatoren ontbreekt om dit met genoeg stevigheid te doen.

Coördinaten in Lambert 72
 Formaat: A4
 ID: Grondplan
 Initiele opstelling: Digitaal
 Onderkaart: n.v.t.
 Datum afwerking: 17/11/2016

All-Archeo bvba

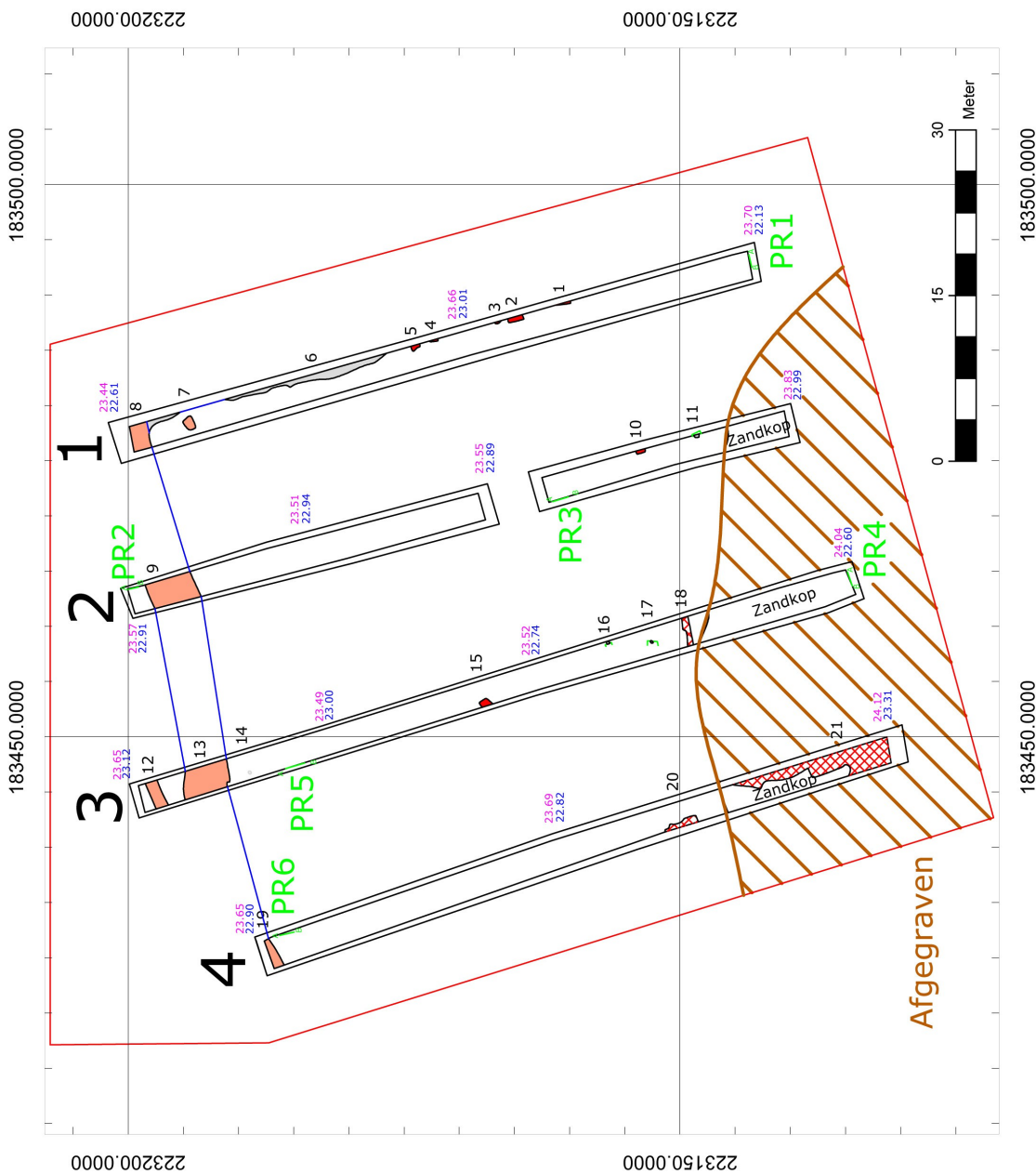

Fig. 14: Situeringplan

5.2 Bespreking sporen

5.2.1 Paalsporen

S16-17 zijn ronde paalsporen met een homogene donkerbruine vulling (Fig. 15, Fig. 17). De diameter van de paalsporen bedraagt ongeveer 30 cm. De paalsporen werden doorsneden (Fig. 16, Fig. 18). S16 werd tegen de werkputwand doorsneden en was ongeveer 15 cm diep bewaard. De bewaringsdiepte van de vulling van S17 bedroeg ongeveer 25 cm. Doordat S16 onder de humeuze B-horizont en het plaggendeek gelegen is, dateert het spoor ten laatste uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd, vóór het aanbrengen van de plaggenbemesting (zie 4.1.3). Door het ontbreken van vondstmateriaal kan S16 niet preciezer gedateerd worden. S16 en S17 zijn gelijkaardig van vorm en vulling, waardoor ze vermoedelijk gelijktijdig zijn.

Fig. 15: S16

Fig. 16: Doorsnede van S16

Fig. 17: S17

Fig. 18: Doorsnede van S17

5.2.2 Kuilen

S1-5, S10-11, S15 zijn kuilen met een onregelmatige vorm en S7 is ovaalvormig (Fig. 19). S1-5 en S7 hebben een homogene donkerbruine vulling. S10 heeft een donkerbruine, grijszwarte gevlekte vulling, S11 heeft een donkere bruingrijze gevlekte vulling en S15 heeft een donkere bruingele gevlekte vulling. Omdat de meeste kuilen tegen de werkputwand geregistreerd werden, zijn hun afmetingen onvolledig. De afmetingen van S7 bedragen ongeveer 90 cm bij 1,15 m. Doordat S1-5

en S10 onder het vergraven plaggendek geregistreerd werden, is het moeilijk te achterhalen of ze het plaggendek doorsnijden. S15 doorsnijdt duidelijk wel het plaggendek (Fig. 20), waardoor het spoor in de nieuwste tijd te dateren is. In S2-3 en S4 werd industrieel wit aardewerk en industrieel glas geregistreerd. Dit ondersteunt een datering van de kuilen in de nieuwste tijd.

Fig. 19: S7

Fig. 20: S15

S11 werd tegen de putwand doorsneden (Fig. 21, Fig. 22). De bewaringsdiepte van de vulling bedroeg ongeveer 25 cm. Doordat S11 onder de humeuze B-horizont en het plaggendek geregistreerd werd, dateert het spoor ten laatste uit de late middeleeuwen of nieuwe tijd (zie 4.1.3). Er werd geen vondstmateriaal gerecupereerd uit het spoor, zodat geen preciezere datering voorhanden is.

Fig. 21: S11

Fig. 22: Doorsnede van S11

5.2.3 Greppels

S6 werd geregistreerd als een greppel of misschien een poel met een bruine, grijswitte gevlekte vulling (Fig. 23). De afmetingen van het spoor zijn onvolledig. De relatie van het spoor met het verstoorde plaggendek is onduidelijk. Er werd geen vondstmateriaal gerecupereerd, waardoor geen datering voorhanden is.

Fig. 23: S6

S8-9, S13 en S19 maken deel uit van een rechthoekige, noordoost-zuidwest georiënteerde greppelstructuur (Fig. 9, Fig. 19). S8-9 en S19 hebben een donkerbruine, grijswitte gevlekte vulling, en S13 heeft een donkere bruinzwarte gevlekte vulling. De greppel is ongeveer 4,45 m breed. S19 is onder het plaggendek gelegen, maar doorsnijdt de humeuze B-horizont. De greppel komt als perceelsgreppel voor op de Ferrariskaart, waardoor hij ten laatste in de nieuwe tijd dateert.

Fig. 24: S9

Fig. 25: S19

S12 is een rechthoekige, noordoost-zuidwest georiënteerde greppel met een bruingele gevlekte vulling (Fig. 26). De greppel is ongeveer 1,15 m breed. Doordat hij onder het plaggendek gelegen is en evenwijdig loopt aan S13, is hij vermoedelijk gelijktijdig met S13.

Fig. 26: S12

5.2.4 Verstoringen

S18, S20-21 zijn verstoringen, die verband houden met de pas gesloopte woning.

5.2.5 Natuurlijke sporen

S14 is een natuurlijk rond spoor met een lichtgrijze gevlekte vulling en een diameter van ongeveer 30 cm (Fig. 27).

Fig. 27: S14

6 Waardering, analyse van de geplande situatie: effecten, en advies

6.1 Antwoord onderzoeksvragen

- Welke zijn de waargenomen horizonten in de bodem, beschrijving + duiding?
 - In de goed bewaarde bodemprofielen (WP3 PR5 en WP4 PR6) in het noordwesten van het onderzoeksgebied werd een beploegd plaggendek (Aap-horizont) van ongeveer 50 cm dik waargenomen, boven een donkere bruinzwarte humeuze B-horizont (Bh-horizont) van ongeveer 20 cm dik. Onder de Bh-horizont was het moedermateriaal lichtbruin tot geelwit in de diepte. In het oosten van het onderzoeksgebied (WP1 PR1, WP2 PR2, WP2 PR3) was het plaggendek sterk vergraven. In het zuidwesten lijkt het terrein afgegraven geweest en nadien opgehoogd.
- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
 - Doordat het plaggendek vergraven is geweest in het oosten en zuiden van het terrein, is de Bh-horizont hier meestal verdwenen.
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
 - De bodemopbouw is in het oosten en zuiden van het terrein niet meer intact, omdat de bodem er is vergraven. Enkel in het noordwesten van het projectgebied is de bodemopbouw nog intact.
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context?
 - Het onderzoeksgebied bevindt zich in een gradiëntzone van hoger gelegen gronden ten noorden van het terrein naar lager gelegen gronden ten zuiden van het terrein. Gewoonlijk is daaraan een overgang gerelateerd van een drogere bodem op de hoger gelegen gronden naar een nattere bodem op de lager gelegen gronden. Op het terrein blijkt dit echter niet het geval. Net zoals aangegeven is op de bodemkaart blijkt de bodem van het terrein grotendeels nat, maar wordt deze iets droger naar het zuiden toe.
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
 - Er is sprake van een begraven bodem. Het bovenliggende plaggendek heeft een oudere podzolbodem begraven. Daarvan resteert nog de Bh-horizont. Een deel van de oudere podzolbodem is echter ook door bewerking van de bodem opgenomen in het plaggendek.
- Zijn er tekenen van erosie of (andere) verstoringen?
 - Doordat het terrein afgegraven is geweest in het zuidwesten en sterk vergraven is in het oosten, is de bodemopbouw niet meer intact. Er zijn geen tekenen van erosie.
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
 - Er zijn paalsporen, kuilen, greppels, verstoringen en natuurlijke sporen aanwezig.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
 - De sporen zijn, op één natuurlijk spoor na, antropogeen.
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
 - De meeste sporen liggen onder het plaggendek. Ze zijn goed bewaard. In het zuiden en oosten van het projectgebied, waar het plaggendek vergraven geweest is, zouden eventueel aanwezige (oudere) sporen verdwenen kunnen zijn.
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
 - Er werd een noordoost-zuidwest georiënteerde greppelstructuur geregistreerd in het noorden van het onderzoeksgebied. Deze is te interpreteren als een perceelsgreppel en kan beschouwd worden als een structuur.

- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
 - De meeste sporen behoren tot de nieuwe of nieuwste tijd. Een aantal sporen, namelijk twee paalsporen en een kuil die onder de Bh-horizont gelegen zijn, zijn vermoedelijk ouder.
- Kunnen archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. argumentatie)?
 - Er kunnen geen archeologische vindplaatsen afgebakend worden. De aangetroffen sporen zijn te schaars en het ontbreken van duidelijke sporen van bijvoorbeeld bewoning of begraving maakt dat het potentieel op kennisvermeerdering van verder onderzoek gering is.
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
 - Niet van toepassing.
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten?
 - Er zijn geen indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten.
- Kunnen de sporen in verband staan met nabijgelegen archeologische vindplaatsen, of bouwkundig of landschappelijk erfgoed?
 - De sporen zijn niet gelinkt aan nabijgelegen archeologische vindplaatsen of bouwkundig of landschappelijk erfgoed.
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
 - De bodem is over het grootste deel van het terrein vochtig tot nat. De paalsporen zijn aanwezig in het zuiden van het terrein, waar de bodem droger is. Zoals gezegd bevinden de paalsporen zich onder het plaggendek. Andere sporen gaan dan weer door het plaggendek. Van een aantal sporen is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen niet meer te achterhalen omdat de bodem er gedeeltelijk verstoord is.
- Is er een bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet?
 - Alle gegevens wijzen op een goede bewaringstoestand van de archeologische sporen. Er is dus geen bodemkundige verklaring voor de partiële afwezigheid van de archeologische sporen. Enkel ter hoogte van de verstoringen kunnen wel archeologische sporen verdwenen zijn.
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
 - Niet van toepassing.
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
 - Niet van toepassing.
- Wat zijn mogelijke maatregelen voor behoud *in situ* van waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling?
 - Niet van toepassing.
- Indien waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 1. Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Niet van toepassing.
 2. Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
 - Niet van toepassing.
- Welke vraagstellingen zijn voor vervolgonderzoek relevant?
 - Niet van toepassing.

- Is er voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoek nodig? Zo ja, welke type(s) van stalen kunnen kenniswinst opleveren en in welke hoeveelheid?
 - Niet van toepassing.
- Is de gehanteerde methodiek effectief gebleken en was een optimale evaluatie van het archeologisch bodemarchief mogelijk? Zo nee, welke alternatieve uitvoeringswijzen kunnen tot betere resultaten leiden?
 - Niet van toepassing.

6.2 Advies

Het onderzochte gebied leverde sporen op, maar er is geen aanleiding om te spreken van een relevante archeologische vindplaats. Het aantal sporen is beperkt. Er is sprake van een lage densiteit aan sporen. De sporen komen verspreid binnen het onderzoeksgebied voor.

De vastgestelde sporen omvatten voornamelijk greppels, kuilen, paalsporen alsook een verstoring als gevolg van de recente afbraak van een gebouw. De meeste sporen kunnen gedateerd worden in de nieuwe of nieuwste tijd. Enkele paalsporen en één kuil zijn vermoedelijk ouder. De bewaringstoestand van de sporen en algemeen het aanwezige bodemarchief is goed te noemen.

De aangetroffen sporen werden voldoende gedocumenteerd tijdens het uitgevoerde vooronderzoek, zodat behoud *in situ* of vervolgonderzoek niet nodig geacht wordt. Dit houdt namelijk onvoldoende potentieel op kennisvermeerdering in om de kosten van verder archeologisch onderzoek te rechtvaardigen. Daarom wordt de vrijgave van het terrein geadviseerd.

7 Bibliografie

7.1 Publicaties

Bastiaens, J./J.M. Van Moernick, 1994: Bodemsporen van beddenbouw in het zuidelijk deel van het pluggenlandbouwareaal: getuigen van 17de-eeuwse landbouwintensivering in de Belgische provincies Antwerpen en Limburg en de Nederlandse provincie Noord-Brabant, *Historisch Geografisch Tijdschrift* 12.3, 81-90.

Bogemans, F., 2005: *Toelichting bij de quartairgeologische kaart, kaartblad 2-8 Meerle - Turnhout*, Brussel.

Scheltjens, S./G. Bervoets/S. Hertoghs/S. Delaruelle, 2013: Bewoning uit de late bronstijd en de vroege ijzertijd aan de Beekakkers in Beerse, (*ADAK rapport 47*), Turnhout.

Van Doesburg, J./M. De Boer/J.H.C. Deeben, 2007: Essen in zicht. Essen en plaggendecken in Nederland. Onderzoek en beleid, (*Nederlandse archeologische rapporten 34*), Amersfoort.

7.2 Websites

Centrale Archeologische Inventaris (2016)
<http://cai.erfgoed.net/cai/index.php>

Databank ondergrond Vlaanderen (2016)
<http://dov.vlaanderen.be>

Geopunt Vlaanderen (2016)
<http://www.geopunt.be/>

Geoportaal Onroerend Erfgoed (2016)
<https://geo.onroenderfgoed.be/>

Forum Eerste Wereldoorlog (2016)
<http://www.forumeerstewereldoorlog.nl>

8 Bijlagen

8.1 Lijst van afkortingen

CAI	Centrale Archeologische Inventaris
TAW	Tweede Algemene Waterpassing
DHM	Digitaal hoogtemodel
WP	Werkput
S	Spoor
PR	Profiel

8.2 Archeologische periodes

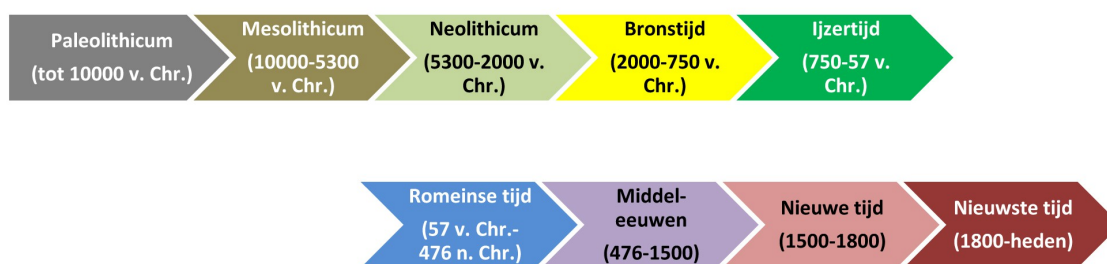

Fig. 28: Archeologische periodes

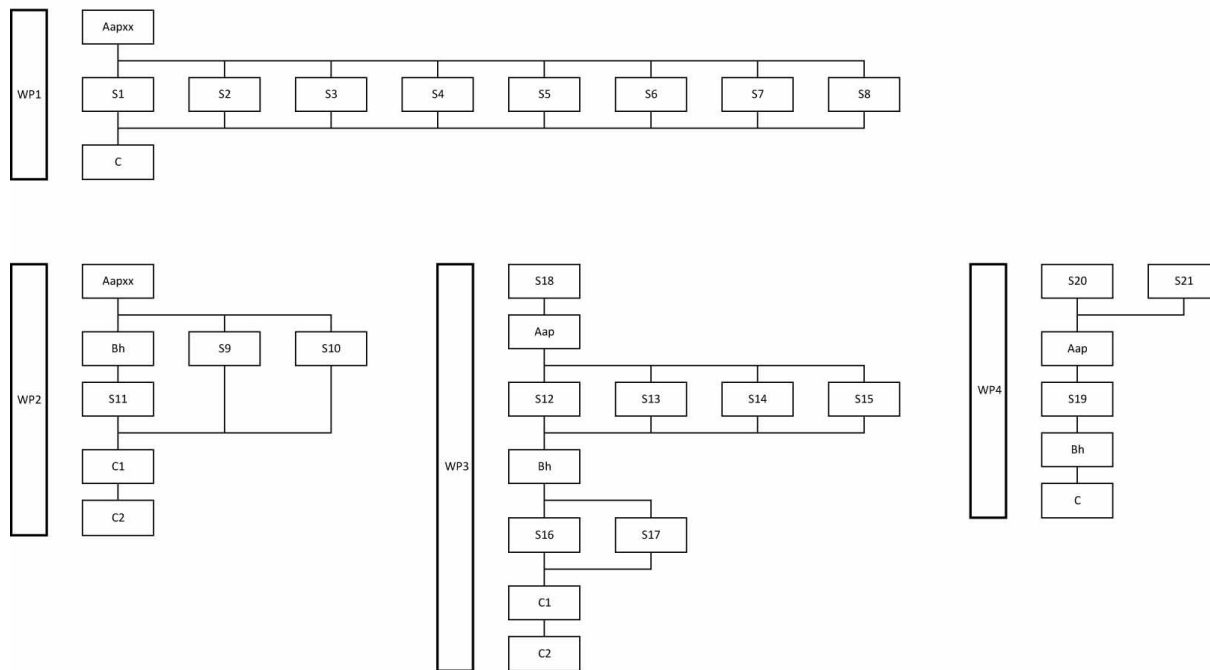
8.3 Plannen en tekeningen

Plan 1: Situering

Tekening 1: Profiel – en coupetekeningen 1

8.4 Harrismatrix

Harrismatrix Projectcode: 2016/350 Project: Beerse-Brugstraat 10

8.5 Sporenlijst

Werkput	Spoor	Kleur			Homogeen/ Heterogeen	Vorm	Interpretatie
		Donker/ Licht	Hoofd- kleur	Bijkleur			
1	1	donker	bruin		homogeen	onregelmatig	kuil
1	2	donker	bruin		homogeen	onregelmatig	kuil
1	3	donker	bruin		homogeen	onregelmatig	kuil
1	4	donker	bruin		homogeen	onregelmatig	kuil
1	5	donker	bruin		homogeen	onregelmatig	kuil
1	6		bruin	grijswit	gevlekt	onregelmatig	greppel/vijver
1	7	donker	bruin		homogeen	ovaal	kuil
1	8		bruin	grijswit	gevlekt	rechthoekig	greppel
2	9	donker	bruin	grijs	gevlekt	rechthoekig	greppel
2	10	donker	bruin	grijszwart	gevlekt	onregelmatig	kuil
2	11	donker	bruin	grijs	gevlekt	onregelmatig	kuil
3	12		bruin	geel	gevlekt	rechthoekig	greppel
3	13	donker	bruin	zwart	gevlekt	rechthoekig	greppel
3	14	licht	grijs		gevlekt	rond	natuurlijk
3	15	donker	bruin	lichtgeel	gevlekt	onregelmatig	kuil
3	16	donker	bruin		homogeen	rond	paalspoor
3	17	donker	bruin		homogeen	rond	paalspoor
3	18		bruin		gevlekt	rechthoekig	verstoring

Werkput	Spoor	Kleur			Homogeen/ Heterogeen	Vorm	Interpretatie
		Donker/ Licht	Hoofd- kleur	Bijkleur			
4	19	donker	bruin	grijswit	gevekt	rechthoekig	greppel
4	20	donker	bruin	bruingeel	gevekt	onregelmatig	verstoring
4	21	donker	bruin	witgeel	gevekt	onregelmatig	verstoring

8.6 Digitale gegevensdrager

Inventarislijsten van het gerecupereerde vondstenmateriaal, van de sporen met beschrijving, van alle tekeningen en van alle foto's zijn digitaal beschikbaar. Dit is tevens het geval voor het dagboek, de foto's, de plannen en tekeningen.

Archeologisch
vooronderzoek
Beerse - Brugstraat 10
(2016/350)

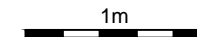
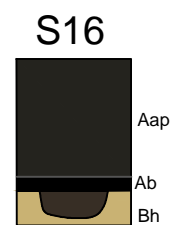
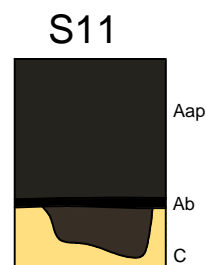
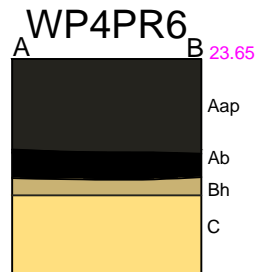
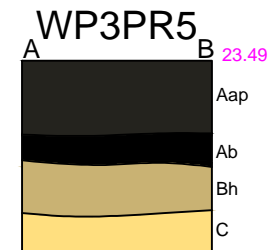
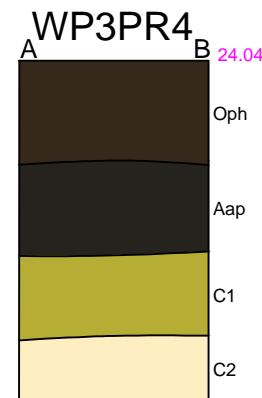
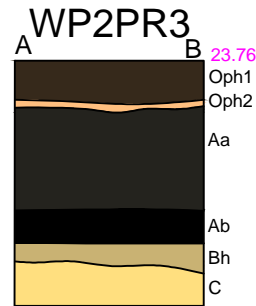
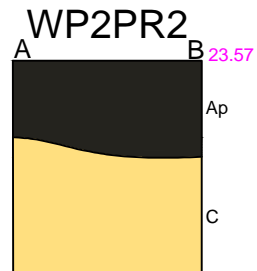
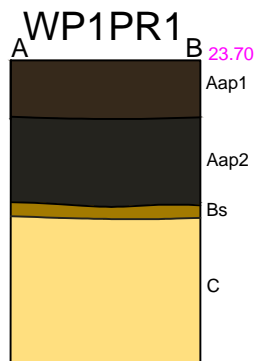
ID: Profiel- en coupetekeningen 1
Formaat: A4
Datum aanmaak: 16/11/2016
Datum afwerking: 17/11/2016

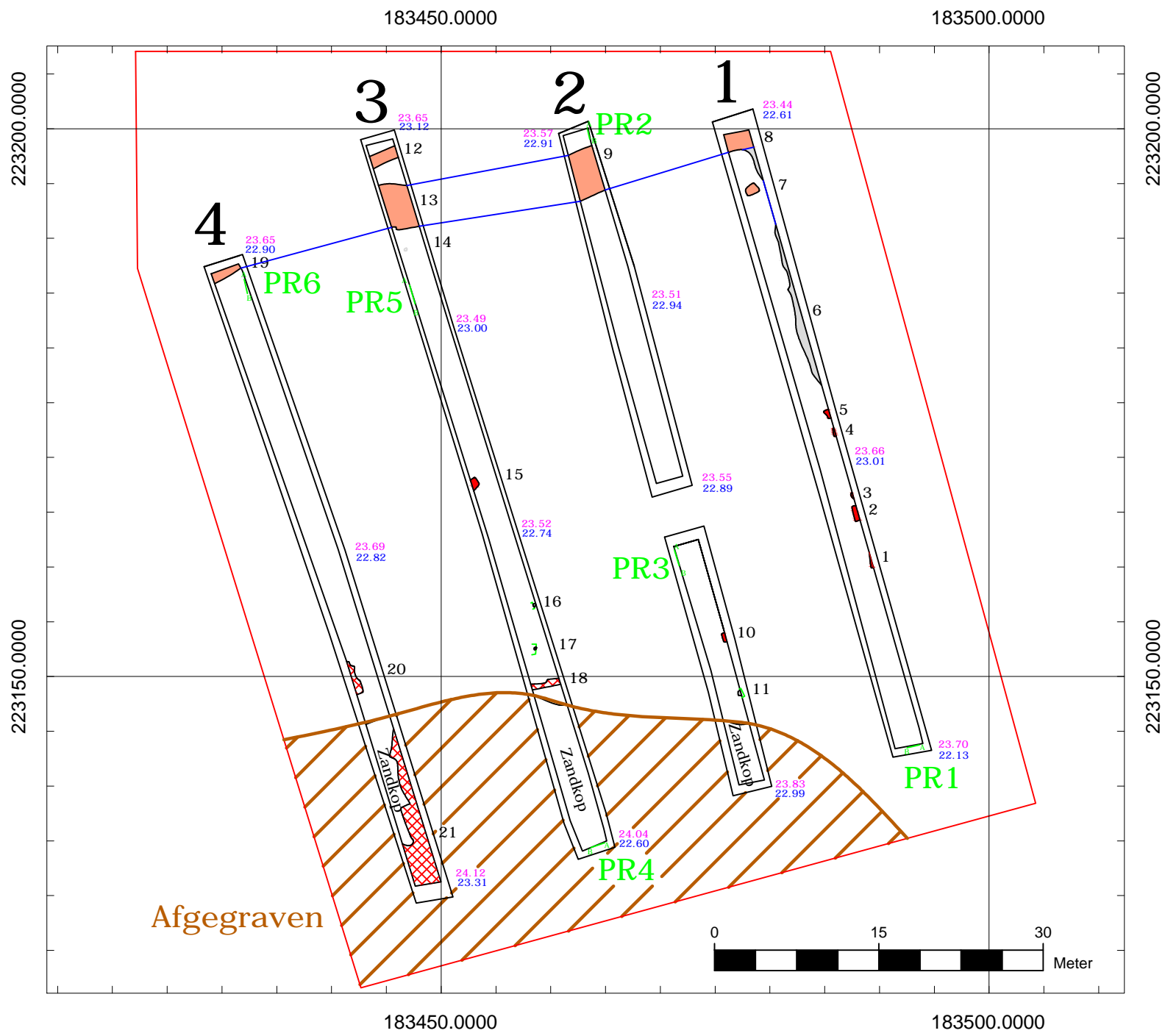
Legende

- S Spoor in profielwand
- Oph Ophogingslaag
- Aa Antropogene A-horizont (plaggendek)
- Aap Beploegde plaggendek
- Aapxx Verstoorde/vergraven plaggendek
- B B-horizont
- Bh Humeuze B-horizont
- C C-horizont/Moederbodem
- (P) Podzolbodem
- (TZ) Tertiair zand

Hoogte maaiveld in m TAW
Locatie staalname en nummer

Schaal analoge veldtekeningen: 1:20

Archeologisch vooronderzoek Beerse - Brugstraat 10 (2016/350)

Plan 1 Situering

■ Hoogte maaiveld in m TAW
■ Hoogte spoor in m TAW
■ Vondsten (V) en staalnames (St)

Werkputcontour	—		
Structuur	—		
Nieuwe/nieuwste tijd			
Middeleeuwen/nieuwe tijd			
Middeleeuwen			
Romeinse tijd			
Metaaltijden			
Steentijd			
Onbepaalde datering			
Verstoring			
Natuurlijk spoor			
Niet onderzoekbare zone			
Advies: opgraving			

Opmerking: Niet alle periodes komen noodzakelijk voor bij dit project!
 1. Sporen die met een zekerheid grenzende waarschijnlijkheid gedateerd kunnen worden.
 2. Sporen die waarschijnlijk in een bepaalde periode dateren, maar waarbij niet alle indicatoren aanwezig zijn om dit met zekerheid te zeggen.
 3. Sporen waarvan een vermoeden bestaat dat ze gedateerd kunnen worden, maar waarbij het merendeel van de indicatoren ontbreekt om dit met genoeg stelligheid te doen.

Coördinaten in Lambert 72
 Formaat: A4
 ID: Grondplan
 Initiële opstelling: Digitaal
 Onderkaart: n.v.t.
 Datum afwerking: 17/11/2016

All-Archeo bvba